

ความซ้ำซ้อนของหนังสือภาษาต่างประเทศในท้องสมุด
สาขาการแพทย์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาว อัสสร วิตตินานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-606-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014037

๙๗๔๑๖๔๖๖

OVERLAP OF FOREIGN LANGUAGE BOOKS IN THE
MEDICAL AND HEALTH SCIENCE LIBRARIES
OF MAHIDOL UNIVERSITY

Miss Aupsorn Vittinanon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

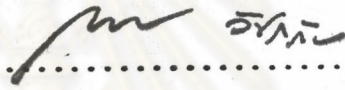
1988

ISBN 974-568-606-9

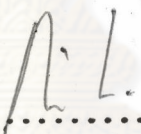
หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

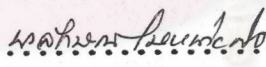
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความเข้มข้นของหนังสือภาษาต่างประเทศในท้องสมุคสาขาการแพทย์
และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล
โดย นางสาว อัสสร วิตตินานนท์
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่นายกิจ

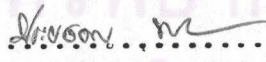
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่นายกิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ ศรีพัฒนกิจจรรณู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาวิตรี แพ่งสภา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อ.ปสร วิตตินานนท์ : ความซ้ำซ้อนของหนังสือภาษาต่างประเทศในห้องสมุดสาขาการแพทย์
และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล (OVERLAP OF FOREIGN LANGUAGE BOOKS
IN THE MEDICAL AND HEALTH SCIENCE LIBRARIES OF MAHIDOL UNIVERSITY)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ, 115 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือภาษาต่างประเทศในห้องสมุด
สาขาการแพทย์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งศึกษาว่าปัจจัยต่าง ๆ คือ ปริมาณ
ทรัพยากรห้องสมุด วิธีการจัดหาหนังสือ ปีพิมพ์ สำนักพิมพ์ และสาขาวิชาของหนังสือ จะมีอิทธิพลต่อปริมาณ
ความซ้ำซ้อนของหนังสือภาษาต่างประเทศในระหว่างห้องสมุดเหล่านี้หรือไม่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

ปริมาณความซ้ำซ้อนในกลุ่มห้องสมุดอยู่ในระหว่างร้อยละ 0.0-34.7 และในการศึกษาปัจจัย
ต่าง ๆ ได้แก่ ปริมาณทรัพยากรของห้องสมุด เจ้าของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการจัดหาหนังสือ ปีพิมพ์ และสำนักพิมพ์
พบว่าปัจจัยเหล่านี้ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือที่พบในห้องสมุด ($P > .05$)
อย่างไรก็ตาม โดยส่วนใหญ่หนังสือของห้องสมุดที่มีปริมาณทรัพยากรไม่เกิน 10,000 เล่ม หนังสือที่จัดหา
โดยการได้รับบริจาค หนังสือที่มีปีพิมพ์ระหว่างปี ค.ศ. 1980-1984 หนังสือที่จัดพิมพ์โดยสถาบันวิชาการ
และหน่วยราชการ และหนังสือในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และทั่วไปจะมีซ้ำซ้อนกันค่อนข้างกว้างขวางใน
ระหว่างกลุ่มห้องสมุด ส่วนในเรื่องปริมาณทรัพยากรของห้องสมุดที่นำกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบ พบว่า
โดยทั่วไปปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือจะเพิ่มสูงขึ้น เมื่อนำไปตรวจสอบในห้องสมุดที่มีปริมาณทรัพยากร
มากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา .....บรรณารักษศาสตร์.....
ปีการศึกษา ..... 2530 .....

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

AUPSORN VITTINANON : OVERLAP OF FOREIGN LANGUAGE BOOKS IN THE
MEDICAL AND HEALTH SCIENCE LIBRARIES OF MAHIDOL UNIVERSITY.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NONGLAK MINAIKIT, PH.D. 115 PP.

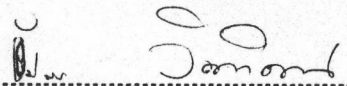
The purposes of this research are to study the overlap of foreign language books in the medical and health science libraries of Mahidol University and to investigate how the extent of overlap is influenced by various factors : collection size of library, acquisition method, publication date, type of publishers, and subject of materials. The summarized findings are as follows:

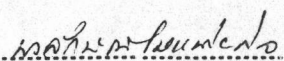
The total overlap among libraries is between 0.0-34.7 percent. Various factors such as collection size of source library, acquisition method, publication date, and type of publishers were found not related to the extent of overlap ($P > .05$). However, books in small collections (not more than 10,000 volumes), donated books, books published between 1980-1984, books published by academic and government publishers and books in humanities and general fields are more widely held among the libraries. In general, in the case of target library's collection size, the percentage of overlap will increase when the books are searched for the libraries having larger collections.

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์ .....

สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์ .....

ปีการศึกษา ..... 2530 .....

ลายมือชื่อนิสิต ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่นายกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

นอกจากนั้น ยังได้รับความร่วมมือและอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งในการสัมภาษณ์ ตัวอย่างบัตรแจ้งหนังสือของห้องสมุดเพื่อใช้ในการวิจัย จากหัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาจารย์ วิภา โกยสุขโข ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล) อาจารย์วิภาวรรณ มนูญปิฎก ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ คุณศรีนวล สุทธิวรพงศ์ศรี ห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ คุณอัจฉรา แสงคีจรีรัง ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี คุณอรนุช คุณเนนทราศัย ห้องสมุดคณะเวชศาสตร์เขตร้อน คุณสุนีย์ นุ้ยจันทร์ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ คุณอรุณรัตน์ ภูอนุสรณ์ชัย ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์ และคุณจันทน์ พงษ์เจริญ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือด้วยดีจาก ว่าที่ร้อยตรี สุรชาติ กลิ่นจันทร์ นักวิชาการศึกษาระดับ 5 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อผู้ที่ได้กล่าวนามทั้งหมดมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดาที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

อัปสร วิตตินานนท์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญตารางและแผนภูมิ	

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐาน	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
2. การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากร	9
ความหมายและวัตถุประสงค์ในการศึกษา	10
วิธีการศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากร	12
การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากรในห้องสมุดประเภทต่าง ๆ	14
การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากรในห้องสมุดสถาบันวิชาการ	14
การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากรในห้องสมุดโรงเรียน	25
การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากรในห้องสมุดประชาชน	27
การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากรในห้องสมุดเฉพาะ	30
การศึกษาความซ้ำซ้อนของทรัพยากรในห้องสมุดหลายประเภท	31
สรุป	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	37
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล	38
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	42
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือ	44
จำนวนที่ซ้ำซ้อนจากกลุ่มตัวอย่างของห้องสมุดแต่ละแห่ง	44
ปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือในกลุ่มห้องสมุด	46
ปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือเมื่อเปรียบเทียบห้องสมุดแต่ละคู่ ...	51
ตอนที่ 2 อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ต่อปริมาณความซ้ำซ้อนของหนังสือ..	58
ปริมาณทรัพยากรห้องสมุด	58
วิธีการจัดหา	68
ปีพิมพ์	74
สำนักพิมพ์	80
สาขาวิชา	86
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	94
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ	106
แนวทางการวิจัยในอนาคต	108
ข้อจำกัดในการวิจัย	109
บรรณานุกรม	110
ประวัติผู้เขียน	115

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนที่ชำรุดจากกลุ่มตัวอย่างของแต่ละห้องสมุด	45
2	ปริมาณความชำรุดในกลุ่มห้องสมุด (ความชำรุดแบบ E)	47
3	ปริมาณความชำรุดในกลุ่มห้องสมุด (ความชำรุดแบบ A)	48
4	ปริมาณความชำรุดในกลุ่มห้องสมุด (ความชำรุดแบบ E+A)	49
5	ปริมาณความชำรุดเมื่อเปรียบเทียบห้องสมุดแต่ละคู (ความชำรุดแบบ E)	54
6	ปริมาณความชำรุดเมื่อเปรียบเทียบห้องสมุดแต่ละคู (ความชำรุดแบบ A)	55
7	ปริมาณความชำรุดเมื่อเปรียบเทียบห้องสมุดแต่ละคู (ความชำรุดแบบ E+A)	56
8	ปริมาณหนังสือของห้องสมุดเจ้าของกลุ่มตัวอย่างกับความชำรุด ของหนังสือ (ความชำรุดแบบ E)	60
9	ปริมาณหนังสือของห้องสมุดเจ้าของกลุ่มตัวอย่างกับความชำรุด ของหนังสือ (ความชำรุดแบบ A)	61
10	ปริมาณหนังสือของห้องสมุดเจ้าของกลุ่มตัวอย่างกับความชำรุด ของหนังสือ (ความชำรุดแบบ E+A)	62
11	ปริมาณความชำรุดจำแนกตามปริมาณหนังสือของห้องสมุด ที่นำกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบ	65
12	จำนวนข้อเรื่องจำแนกตามวิธีการจัดหา	69
13	วิธีการจัดหากับความชำรุดของหนังสือ (ความชำรุดแบบ E)	71
14	วิธีการจัดหากับความชำรุดของหนังสือ (ความชำรุดแบบ A)	72
15	วิธีการจัดหากับความชำรุดของหนังสือ (ความชำรุดแบบ E+A)	73
16	จำนวนข้อเรื่องจำแนกตามปีพิมพ์	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ปีพิมพ์กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ E)	77
18	ปีพิมพ์กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ A)	78
19	ปีพิมพ์กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ E+A)	79
20	จำนวนชื่อเรื่องจำแนกตามสำนักพิมพ์	81
21	สำนักพิมพ์กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ E)	83
22	สำนักพิมพ์กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ A)	84
23	สำนักพิมพ์กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ E+A)	85
24	จำนวนชื่อเรื่องจำแนกตามสาขาวิชา	88
25	สาขาวิชากับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ E)	91
26	สาขาวิชากับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ A)	92
27	สาขาวิชากับความซ้ำซ้อนของหนังสือ (ความซ้ำซ้อนแบบ E+A)	93

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	ปริมาณหนังสือของห้องสมุดที่นำกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบ กับความซ้ำซ้อนของหนังสือ	67
---	---	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย